1849. N°. 156.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag avond.

VRIJDAG, 28 DECEMBER.

De Prijs der Courant is ƒ 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

Inwisseling der 25-Cents-stukken.

De Minister van Finantiën heeft bekend gemaakt, dat de oude 25-Cents-stukken *nog tot den 29sten dezer* **kunnen ingewisseld worden bij de Ontvangers der Belastingen.**

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 27 December.

Ten aanzien van den diefstal vermeld in ons voorgaand nommer, kunnen wij berigten dat reeds denzelfden avond te Amsterdam door de bijzondere waakzaamheid van den Commissaris van Policie Herkrouw, een persoon is aangehouden, daar ter stede woonachtig en ongunstig bekend, die in het bezit van onderscheidene verdachte voorwerpen werd gevonden. Spoedig bleek het dat dezelve alle hier waren ontvreemd. Een ander persoon, vermoedelijk mede dader, wist zich voorloopig aan de nasporing der Policie te onttrekken. Van de door ons opgegevene goederen geraakten, ten gevolge dezer belangrijke aanhouding, onder bewaring der Justitie, al het gewerkte zilver, meer dan de helft der goudstukken, eenig zilvergeld, mitsgaders van de bankbilletten, vier ad ƒ 100 N°. 733, 328, 69 en 26, later gebleken te zijn 126, een ad ƒ 40 N°. 617 en vier ad ƒ 25, zijnde van de laatste nader nog één door den bestolene vermist. Wij zijn wijders verzocht te vermelden, dat de coupons ten bedrage van ƒ 20.75, later door den eigenaar werden teruggevonden.

— Wij vernemen, dat eenige voorname Logementhouders in de steden Amsterdam, Rotterdam, 's Hage, Dordrecht, Haarlem, Leyden, Utrecht en Deventer, zich bij adres tot de Tweede Kamer der Staten-Generaal hebben gewend, om hunne bezwaren te kennen te geven omtrent de personele belasting, volgens welke de bij hen in gebruik zijnde groote perceelen, welke zij voor hun beroep *niet kunnen ontberen*, naar denzelfden maatstaf worden aangeslagen als die gebouwen, welke door vermogende particulieren worden bewoond. Ook in andere plaatsen houdt men zich met die zaak onledig.

— De Diakonie der Evang. Luth. gemeente te Delft ontving dezer dagen ƒ 6,879.90, als legaat van wijlen A. J. [illegible] te Rotterdam.

— Uit Alphen wordt gemeld, dat den 18den dezer door den Bouwman J. Spruyt aldaar, aan den Koopman [illegible], te Bodegraven, voor de Wed. Halderiet en Zoon, te Amsterdam, zijn afgeleverd 8 half-bloed Engelsche varkens, geboren in Augustus 1848, wegende 1898 Ned. ℔.

'SGRAVENHAGE, 27 December.

Gisteren hebben HH. MM. de Koning en Koningin de godsdienstoefening in de Grootekerk bijgewoond, onder het gehoor van Ds. Ruitenschild.

— Z. M. heeft, bij besluit van 20 dezer jl., aan den Heer W. A. van Hengel, gewoon Hoogleeraar in de Godgeleerde Faculteit aan de Hoogeschool te Leyden, ten gevolge van het bereiken van den zeventigjarigen ouderdom, verleend een eervol ontslag uit voormelde betrekking, met vrijlating om zijne aanspraak op pensioen te doen gelden.

— De Minister van Marine zal den 28sten te 10 in plaats van te 12 ure gehoor verleenen. De Minister van Oorlog zal Dingsdag geen verhoor geven.

— De Eerste Kamer heeft heden zitting gehouden. Morgen Vrijdag zullen de beraadslagingen over de voordragt der staatsbegrooting voor 1850, een aanvang nemen.

Voorts zijn de overige wetsontwerpen met algemeene stemmen *aangenomen.* Sommige hebben tot eenige woordenwisseling of tot eenige inlichtingen van den kant der Ministers aanleiding gegeven.

Op de vraag van den Heer de Jonge van Ellemeet, hoe het tegenwoordige Ministerie denkt over de handelingen van een vroeger Ministerie, in de zaak van de Bourbon, heeft de Minister van Marine verklaard: dat, na gezet onderzoek, ten volle is gebleken dat de Ministers, die dit contract hebben gesloten, geheel te goeder trouw hebben gehandeld, en dat, als hun eenige blaam deswege mogt aangewreven worden, dit geheel en al onverdiend is.

— De leden van de Eerste Kamer der Staten-Generaal hebben aan den President dier Kamer, tegen heden middag in de zaal der loge een groot dinér aangeboden. Vele hooggeplaatste personen zijn daarop genoodigd.

— De Heer Thorbecke bevond zich heden morgen niet slimmer, doch is bij voortduring ongesteld en houdt zijne kamer.

— Den 22sten dezer heeft alhier de aanbesteding plaats gehad van de uitvoering der vereischte herstellingen en vernieuwingen aan het gebouw voor het departement van Koloniën, welk werk voor ƒ 11,400 is aangenomen door de Heeren Hoffman en Krook, alhier. Om den tuin, naar de zijde van het Plein en tegen over het Mauritshuis, zal worden gesteld een nieuw ijzeren hek, volgens eene sierlijke teekening van den Architect Kramer. De stal en de koepel, met de aangrenzende muren, op den hoek van het Plein zullen worden afgebroken.

— Het zoo uiterst zeldzame xylographische (met houten platen) gedrukt werk: *Historia sancti Johannis Evangelistae ejusque visiones apocalypticae*, hetwelk dezer dagen te 's Hertogenbosch verkocht is in de veiling der bibliotheek, nagelaten door den Wel-Eerw. Heer van Pelecom van Kortenhoef, is aangekocht voor de Koninklijke bibliotheek alhier.

— De Collecte, voor de algemeene Armen-Inrigting, op den tweeden Kersdag, heeft de aanzienlijke som opgebragt van ongeveer ƒ 2200.

— Vrijdag avond had alhier de aangekondigde afscheids- en benefice-voorstelling plaats van Mevr. J. C. Hoedt, geb. Bingley, die bij deze gelegenheid het feest harer 40-jarige verbintenis aan dezen Schouwburg vierde. Ook hier ter stede werd de beneficiante vereerd met een zeer talrijk en uitgezocht publiek en vielen haar gedurende de voorstelling de levendigste bewijzen van belangstelling ten deel. Na het voorstuk droeg de beneficiante, met zeer veel gevoel, eenige treffende, voor deze gelegenheid vervaardigde, dichtregelen voor van den Heer van Enst Koning, waarna haar door den Heer A. Peters, namens Z. M. den Koning, als blijk van achting, een fraai geschenk in goud werd aangeboden, bestaande in eene complete, gouden, prachtig bewerkte, thee-necessaire, in eene sierlijke doos. Daarop werden door den Heer Hammecher, Mevr. Valois Sablairolles en mevr. van Ollefen da Silva eenige toepasselijke verzen voorgedragen.

GOUDA, 21 December.

Sedert verscheidene jaren bestaat alhier eene inrigting, welke dient om penningen, die gedurende de zomermaanden door de arbeidende klasse bespaard worden, te verzamelen, ten einde die weder in den winter, aan de inbrengers uit te betalen.

De ontvangst dier penningen geschiedt wekelijks onder toezigt van het algemeen armbestuur. De uitbetaling heeft in bepaalde termijnen plaats, terwijl aan diegenen, welke eene bepaalde som ingebragt hebben, tot belooning eene kleine rente als laatste termijn wordt toegekend.

Wanneer men nu in aanmerking neemt, dat deze stad, als fabriekstad, even als zoo velen van hare soort, in bloei vermindert, zoodat er vele armoedigen gevonden worden — getuige het getal van meer dan 30,000 recepten, die in dit jaar in de Stads apotheek reeds zijn gereed gemaakt voor diegenen, welke vrije geneeskundige behandeling genoten — dan is het een aangename pligt te kunnen melden, dat door de arbeidende klasse alhier, in den loop van dit jaar ƒ 4011.90 in bovengenoemde inrigting ter bewaring zijn gebragt.

Dat *velen*, die nu hunne eigene bespaarde penningen terug ontvangen, in den werkeloozen tijd anders onderstand der armbesturen zouden vragen, behoeft schier geen betoog, en hoe toch gaat het gewoonlijk met het zelf bewaren van gelden bij de meesten? Zoo ligt wordt het verzuimd, en heeft men al iets bijeengezameld, hoe ligt wordt het weder gebruikt tot een minder goed doel.

En wat is er aangenamer voor den mensch, die niet alle gevoel van eer verloren heeft, onderstand te vragen, dan van eigene, dikwijls zuur bespaarde penningen, te leven.

Het ware alzoo te wenschen dat alom zulk eene inrigting bestond. Misschien ware het een van de vele middelen, dat zou kunnen helpen om het toenemend pauperisme tegen te gaan. Wij hopen ten minste dat het navolging moge vinden, waar iets dergelijks niet bestaat; met welk doel deze regelen worden medegedeeld. *(N. R. C.)*

MAASSLUIS, 25 December.

De Commissie alhier heeft voor de weduwen en weezen der in Januarij jl. met het hoekerschip de Vereeniging verongelukte zeelieden, ontvangen te zamen ƒ 12,936.15½; welke giften (na aftrek van reeds gedane uitkeeringen en kosten) tot een vast fonds zijn aangelegd door inschrijving van een kapitaal van ƒ 24,000 in het 2½ pCts. Grootboek.

BRIELLE, 22 December.

Heden omstreeks 2 ure passeerden door deze stad 12 dragonders, waaronder twee wachtmeesters, van welke zes man bestemd waren, om als hulp-maréchaussés gedurende den winter dienst te doen op het eiland Voorne, en de overigen op het eiland Overflakkee.

AMSTERDAM, 26 December.

Wij vernemen dat de afdeeling der onlangs alhier opgerigte maatschappij: *Tot nut der Israëliten in Nederland*, op Dingsdag den 1sten Januarij aanstaande hare werkzaamheden zal aanvangen, met eene vergadering in de zaal Frascati. Bij deze gelegenheid zal door den Heer Mr. Ph. A. Haas Azn., bestuurder-secretaris der afdeeling, eene redevoering worden uitgesproken, terwijl ook de Heer Mr. A. de Pinto, oprigter der maatschappij en voorzittend lid van het hoofdbestuur, in die vergadering het woord zal voeren.

— De dezer dagen alhier plaats gehad hebbende veiling van Japansche en Chineesche goederen, heeft in meer dan een opzigt de algemeene belangstelling verwekt — vooreerst wegens het groot aantal en de verscheidenheid der voorwerpen, waarvan velen door sierlijkheid en netheid der bewerking uitmuntende, een overtuigend bewijs opleverden, wat menschen ook zonder onze vorderingen in de wetenschappen, door vlijt, geduld en inspanning weten daar te stellen. Groot was dan ook het aantal der bezoekers in de welingerigte zalen. Ten anderen, werd de belangstelling gewekt door het vooruitzigt hetwelk deze tak van handel voor ons vaderland oplevert, vooral omdat de Nederlanders op Japan nog niet tegen gevaarlijke mededinging hebben te worstelen. — Aan deze belangstelling is het vermoedelijk te danken, dat van wege hooggeplaatste personen in den lande, ja zelfs zoo wij vermeenen door leden van het Koninklijk huis, vrij aanzienlijke aankoopen zijn geschied, en indien wij naar den aandrang van koopers, ook voor buitenlandsche rekening, mogen oordeelen, zoo zullen de aanvoerders in de bereikte prijzen, vooral daar alles verkocht werd, wel eene vergoeding voor hunne bijzondere moeiten en zorgen, alsmede aanmoediging tot onderneming op nog uitgebreider schaal, gevonden hebben. Op deze wijze zouden door dezen tak van handel, die als het ware, na langdurigen stilstand, thans bij vernieuwing weder ontluikt, ruime bronnen van welvaart voor Nederland kunnen geopend worden.

(*Amst. Cour.*)

ZWOLLE, 24 November.

Op Vrijdag jl. kwamen hier 20 ruiters om de dienst als maréchaussées te verrigten; juist op den marktdag, gaf dit gezigt den landlieden groote blijdschap, wetende dat zij daardoor gedurende den winter vrij zijn van de Nederlandsche plaag: landlooperij en bedelarij.

GRONINGEN, 18 December.

Een landbouwer te Aduard heeft op den 17den dezer drie jonge varkens geslagt, die te zamen het ongehoorde gewigt hadden van 1127 halve Ned. ℔, terwijl het zwaarste alleen 450 ℔ woog. Deze varkens waren op den 23sten Januarij dezes jaars ten zijnen huize geboren, en dus op den dag, waarop zij geslagt werden, nog geene 47 weken oud.

MIDDELBURG, 26 December.

Heden avond te 6 ure, vereenigen zich in de Koorkerk alhier eenige beoefenaars der zangkunst tot uitvoering van zangstukken, genomen uit de Psalmen, Evangelische gezangen en andere godsdienstige liederen, op het Kerstfeest toepasselijk; de opbrengst der toegangkaartjes is bestemd voor de kas der Nederd. Herv. gemeente.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 24 December.

Een burger, onlangs hier ter stede gestorven, heeft een legaat van 30,000 £ (*f* 360,000 Ned.) vermaakt aan het Genootschap tot uitbreiding van het Evangelie onder de Heidenen.

— Te Nottingham heeft dezer dagen een treffend geval plaats gehad. De Heer H. G. Nickolls, 21 jaren oud, eene danspartij bijwonende van omtrent 170 personen, onder welke hij een der levendigste en vrolijkste dansers was, wandelde met zijne Dame door de zaal, toen hij plotseling dood nederviel.

— Er is eene weddingschap aangegaan dat de voorraad van edel metaal in de Bank den 31sten December 17,500,000 £ zal bedragen.

— Er heerscht veel drukte op de scheepstimmerwerven, zoodat zelfs naar buitenslands orders zijn gezonden, om voor Engelsche rekening schepen te bouwen.

— De tweede tubulaire brug over de Menaï wordt thans opgewonden; zij is reeds 12 voet opgeheven.

— Eindelijk zal het plan uitgevoerd worden, om tusschen ons land en Frankrijk, door middel van eenen onderzeeschen electrischen telegraaph, eene gemeenschap tot stand te brengen. De punten van uitgang zullen zijn Dover en Boulogne. De overbrenging van een berigt tusschen Londen en Parijs zal in eene minuut tijds kunnen geschieden. Tot de daarstelling van den geheelen toestel zal slechts 20 à 30,000 £ vereischt worden. Tegen de maand Mei of Junij hoopt men met dezen telegraaph gereed te zijn.

— Berigten van de Kaap tot den 3den melden, dat de kolonisten onrustig gestemd bleven. De Gouverneur was ernstig ziek.

BELGIË.

BRUSSEL, 25 December.

De Kamer van Afgevaardigden heeft eergisteren een wetsontwerp aangenomen tot afschaffing der straf van het brandmerk.

— De bewindslieden erkennen een tekort van 35 millioenen. Anderen schatten het op 40, behalve de vlottende schuld van 30 millioenen. De eerstgenoemden laten niet na, van tijd tot tijd de noodzakelijkheid te betoogen, om 's Rijks schatkist op de eene of andere wijze te hulp te komen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 25 December.

De inkomende regten hebben hier te lande gedurende de elf laatste maanden opgebragt 117,487,000 fr., 37 millioen meer dan in hetzelfde tijdvak van 1848, en slechts 4 millioen minder dan in 1847.

— De maatschappij der letterkundigen is voornemens eene loterij, ten bedrage van 600,000 frs. te laten houden, ten einde uit de winst hare uitgeputte kas te stijven. Haar bestuur heeft bij den Minister van Binnenl. Zaken een gehoor gehad en dien om verlof daartoe verzocht, en daarbij in de treffendste kleuren afgeschilderd, in welken treurigen toestand de meeste letterkundigen door de Republiek gebragt zijn.

— In het fabriekaat der zijde vertoond zich tegenwoordig eene nieuwigheid; men vindt thans in de manufactuur-magazijnen zijden stoffen, die de prachtige stoffen van het *ancien régime* volkomen nabootsen, en waarop al de uitvindingen der latere tijden toegepast zijn; deze stoffen zijn zoo dik als laken en kunnen daarvoor gebruikt worden. De elegante jonge Heeren dezer hoofdstad hebben zich dan ook rokken van dit zijden laken laten vervaardigen, gelijk de Markiezen en financiers van voormaals.

— De fabriekanten alhier hebben sedert eenigen tijd zoo vele bestellingen ontvangen, dat alles niet op den bepaalden tijd kan worden afgeleverd. De lampen-fabriekanten, vooral wat met porselein versierde lampen betreft, de passementwerkers, handschoenmakers, uurwerkmakers en ebbenhoutwerkers hebben het inzonderheid druk. De voor rekening van Faustin I, Keizer van Haïti, bestelde meubelstukken zullen niet vóór het einde van Februarij gereed zijn; de daarvoor te Lyon vervaardigde rijke stoffen zijn eerst dezer dagen afgeleverd. Voor dien Keizer zijn ook 40,000 geweren aangekocht, welke eerstdaags naar Port-au-Prince zullen worden afgezonden.

— Den 17den dezer zijn onderscheidene stoomfregatten vertrokken, om een regement van Civita-Vecchia naar Algerië te brengen, en dan derwaarts terugkeeren om nog 2 of 3 regementen naar Frankrijk te voeren, waardoor het leger in Italië tot ongeveer 20,000 man zal verminderd zijn.

— Het mislukte linieschip Valmy, hetwelk van Brest naar Toulon vertrokken was, is, verzekert men, teruggekomen in de haven waar het gebouwd is. Dit vaartuig heeft geen zee kunnen bouwen; men zal het moeten sloopen; het heeft 5 millioen fr. gekost en de kiel werd gelegd in 1837.

SARDINIË.

TURYN, 22 December.

Eergisteren heeft Koning Victor Emmanuel II het Parlement plegtig geopend. In de rede door hem bij die gelegenheid uitgesproken, heeft hij zijnen dank betuigd aan de kiezers, en verklaard dat al de belangrijkste vraagstukken, zoo binnen- als buitenlandsche, nog hangende zijn. De Koning is zoowel door de Kamers als door de menigte op de straat met veel geestdrift ontvangen. Na de opening heeft Z. M. wapenschouw gehouden over de geheele nationale garde, aan welke hij zijn oudsten Zoon, zes jaren oud, die als gewoon nationale garde gekleed was, voorstelde. De Koningin, die de openingszitting had bijgewoond, was in eene open calèche ook bij de wapenschouw tegenwoordig.

ITALIË.

De te Portici vereenigde gezanten der Europesche mogendheden hebben den Paus uitgenoodigd om naar Rome terug te keeren; doch de Kardinalen hebben hem bewogen om vooreerst hieraan geen gehoor te geven.

PRUISSEN.

BERLIJN, 23 December.

Alhier is aangekomen de Erfprins van Saksen-Meiningen, die met Prinses Charlotte, de oudste dochter van Prins Albert en Prinses Marianne der Nederlanden, is verloofd, en welke verbindtenis openlijk zal worden aangekondigd, zoodra het verlof van moederszijde daartoe zal zijn ontvangen. Zoo men verzekert zal aan Prinses Charlotte van moederszijde een aanzienlijk vermogen worden uitgekeerd.

— Het bewind bekomt dagelijks nieuwe kracht; de gematigde partijen in de beide Kamers betoonen, zoodra het in de daad op het welzijn van den Staat aankomt, wederzijds toegeeflijkheid. Men wanhoopt dus niet aan de mogelijkheid, dat de door de Wetgeving herziene staatsregeling den 18den Januarij aanstaande, den dag van het kronings- en orde-feest, als staatswet zal kunnen worden afgekondigd, en alzoo door den Koning worden bezworen.

— Alhier is dezer dagen de koopman Haase overleden, welke bij uitersten wil aan de stad heeft vermaakt *f* 14,400, waarvan *f* 1,800 tot een uitzet aan 10 fatsoenlijke en zedelijke meisjes die in de weeshuizen groot gebragt en haar 22ste jaar bereikt hebben; *f* 1,800 voor het Frederiks-hospitaal; *f* 5,400 tot buitengewone ondersteuning van behoeftige doch fatsoenlijke lieden; en de overige *f* 5,400 tot betaling van huur ten dienste van verarmde burgers.

WURTEMBERG.

STUTTGARDT, 23 December.

In de vorige week heeft de Minister van Finantien in de zitting der Kamer eene mededeeling gedaan omtrent den staat van 's lands geldmiddelen, waaruit blijkt dat de staatsschuld in de laatste jaren van 41 millioen tot 46 mil-

lioen geklommen is, en dat alleen op de dienst van het loopende jaar een tekort van ruim 3 millioen wordt te gemoet gezien.

— In de avondzitting van de Kamer der Afgevaardigden van gisteren heeft de Minister van Binnenl. Zaken een Koninklijk besluit voorgelezen, waarbij die vergadering wordt ontbonden, met bepaling, van nog ééne zitting te mogen houden, ter benoeming eener permanente commissie; tevens is bepaald, dat de verkiezingen voor de nieuwe vergadering zullen geschieden overeenkomstig de bestaande wet van den 1sten Julij dezes jaars.

Nadat de Minister dit besluit had voorgelezen, heeft hij de zaal verlaten; daarop is de commissie verkozen. Na afloop hiervan, heeft de voorzitter zijnen medeleden dank betuigd voor de hem, als voorzitter verleende medewerking, en bij de tweespalt tusschen de meerderheid der vergadering en de Regering, achtte hij het gelukkig, dat het Bewind tot ontbinding der Kamer was overgegaan. Hij heeft ten slotte gewenscht, dat het beroep van Z. M. op het volk, tot heil van den staat mogt strekken, en het aanstaande jaar aan Duitschland in het algemeen meer zegeningen zou aanbrengen, dan het verloopene. Dat eenmaal de regtmatige eischen der Duitsche natie naar eenheid en vrijheid de bovenhand zouden bekomen op het geweld, waarmede men die vorderingen trachtte te onderdrukken, meende hij als zeker te mogen stellen, en hij hoopte, dat het volk dien tijd met vertrouwen en rustig zoude afwachten.

De onder-voorzitter heeft daarop, uit naam der vergadering, den voorzitter dank gezegd voor de onpartijdige wijze, op welke hij de beraadslagingen had geleid.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 20 December.

Het lijk van den Aartshertog Ferdinand zal heden avond alhier per spoortrein aankomen, namens den Keizer door Vorst Lichtenstein ontvangen, door de geestelijkheid ingezegend, en dan in alle stilte buiten de stad om geleid en van hier verder naar Modena vervoerd worden.

— De nieuwe belasting op de suiker heeft reeds ten gevolge gehad, dat in Bohemen 15 suiker-raffinadeurs hunne fabricatie hebben moeten schorsen.

— Van de Ministers sedert 1848 zijn negen in andere betrekkingen overgegaan; vier tot het burgerlijke leven teruggekeerd; vier zijn voortvlugtig (Kossuth, Szemere, Horvath, G. Batthyanyi), drie krankzinnig geworden (Stadion, Taafe, Szechenyi), twee verbannen (Metternich, Sedlnitzki); een vermoord (Latour); twee ter dood gebragt (Csanyi en L. Batthyanyi). In het geheel hebben dus sedert Maart 1848 niet minder dan 25 Ministers uitgediend.

— Wederom zijn 5 voormalige Officieren van het Keizerlijk leger, die later bij de opstandelingen gediend hebben, te Arad ter dood veroordeeld; doch die straf is veranderd in gevangenis op eene vesting gedurende 16 jaren.

— Het geschil tusschen Oostenrijk, Rusland en Turkijë, omtrent de uitgeweken Hongaren, is eindelijk beslist; de Polen die tot het Islamismus zijn overgegaan, zullen uit de provincie Rumelië verwijderd en naar verder afgelegene provinciën in Turkijë vervoerd worden. De overigen krijgen passen naar buitenslands.

— De sneeuwval in vele streken van Hongarije is in de laatste dagen zoo hevig geweest, dat vele dorpen geheel bedolven liggen onder de sneeuw. De oudste personen herinneren zich niet ooit dergelijke sneeuwmassa bijgewoond te hebben.

FRANKFORT.

Den 20sten heeft alhier de plegtige overdragt van het Duitsche centrale gezag, door den Aartshertog Rijksstedehouder, aan de, ingevolge het tractaat van den 30sten September ingestelde bondscommissie, plaats gehad. De Aartshertog heeft bij die gelegenheid tot de genoemde commissie eene aanspraak gerigt, waarin hij onder anderen zeide: dat hij sedert lang den wensch had gekoesterd om zijne waardigheid neder te leggen, maar dat het noodig was, dat hij bleef, tot dat een ander gezag was ingesteld. Hij dankte de Duitsche Regeringen en de nationale vergadering, voor de aan het voorloopig centraal gezag verleende medewerking en ondersteuning. De laatstgenoemde bestond intusschen niet meer. Zij zelve had haar einde veroorzaakt door de magt te buiten te gaan, welke de wet haar toekende, en door het meest daarvan af te wijken, op het oogenblik dat elke overschrijding der haar aangewezen grenzen, tot haar eigen verderf moest strekken. De geschiedenis der nationale vergadering en haar ondergang verkondigen aan het Duitsche volk de gewigtige les, dat zijne staatsinrigting zich langs geen anderen weg gelukkig ontwikkelen kan, dan langs dien van bezadigden en gestadigen vooruitgang, met naauwgezette handhaving van hetgeen eenmaal door regt en wet geheiligd is. Ik doe, sprak hij, afstand in het bewustzijn dat ik getrouwelijk en naar vermogen gepoogd heb, het mij toevertrouwde gezag tot roem en heil des vaderlands uit te oefenen. Tot dusverre is het niet gelukt dat vaderland door een constitutionnelen band te vereenigen; maar wel is de gemeenschappelijke band en de vrede verzekerd. Moge Duitschland zijne veelvuldige en zware beproevingen steeds indachtig wezen, en zijn lot, onder den bijstand des Almagtigen, aan de eendragt en vaderlandsliefde der Duitsche vorsten, aan den goeden geest der natie aanbevolen zijn!

Door den Rijksminister van Buitenl. Zaken, Generaal Jochmus, is aan de vreemde Gezanten bij het centraal bestuur, van het in werking treden der voorloopige bonds-commissie kennis gegeven, bij eene circulaire van den 20sten dezer, aan het slot waarvan gezegd wordt: Daar het steeds een bijzonder voorwerp der zorg van Zijne Keizerlijke Hoogheid geweest is, de vreedzame en vriendschappelijke betrekkingen van Duitschland tot de vreemde Staten ongestoord te bewaren, zoo strekt het den Aartshertog tot voldoening, op het oogenblik zijner aftreding de hoop te kunnen uiten, dat de bevriende regeringen deze gewigtige zorg met genoegen, in dezelfde mate waarin zij aan den engeren raad der voormalige bonds-vergadering opgedragen was, aan de heden in werking tredende voorloopige bonds-commissie toevertrouwd zullen zien.

VEREENIGDE STATEN.

Een verslag van een bezoek der Kolonien van Nederlanders in Michigan en Wisconsin, door Ds. Wyckhof, Predikant te New-York, in Junij jl. gedaan, op last van de algemeene Synode der Gereformeerde Protestantsche Hollandsche kerk van Noord-Amerika, bevat de volgende opgave: De stad Holland met haren omtrek bevat 235 huizen, Groningen 30, Zeeland 175, Drenthe 45, Vriesland 69, Overijssel 35, het Graafschap 50: te zamen ongeveer 630 huizen met eene bevolking van nagenoeg 3000 zielen.

OOST-INDIE.

PATTIE, OP JAVA, 1 October.

Onder hetgeen door den Opperlandvoogd dezer gewesten, in het belang van vooruitgang en beschaving gedaan is, verdient ook gerangschikt te worden, de daarstelling van eene gouvernements-lagere school op de hoofdplaats van de residentie Japara.

Bekend geworden met de behoefte aan eene dergelijke inrigting, behaagde het Zijne Excellentie den Minister van Staat, Gouverneur-Generaal, op eene even milde als ruime wijze, in die behoefte te voorzien, door de beschikbaarstelling van de noodige gelden, tot bezoldiging van eenen onderwijzer en tot inrigting van een locaal, tot het geven van onderwijs.

Heden heeft de plegtige opening van deze school plaats gehad.

Voorts is eene andere even zoo nuttige instelling, op het punt van in werking te worden gebragt.

Zoo als bekend is, heeft de Regering de noodzakelijkheid erkend van het geven eener uitbreiding aan het inlandsch onderwijs, en bestaat het voornemen, om tot dat einde, op Java scholen op te rigten met het doel om bekwame en geschikte inlandsche ambtenaren te vormen.

In afwachting van dergelijke school te Pattie, heeft de Regering fondsen aangewezen tot bezoldiging van eenen inlandschen onderwijzer, belast met het geven van onderrigt aan de zonen van Javaansche hoofden en ambtenaren.

Een der vertrekken van het residentie-kantoor zal daartoe worden in gereedheid gebragt, en aan het hoofd is een bekwaam Javaan geplaatst, die, onder toezigt van den resident, onderwijs zal geven in het lezen en schrijven met Javaansche en Romeinsche letters en in het rekenen tot en met den regel van drieën.

Men mag van deze inrigting de schoonste uitkomsten verwachten.

— Volgens berigt van den adsistent-resident, gecommitteerde voor de Baliesche zaken, van 7 October 1849, was de uitslag van zijne zending bij de Baliesche vorsten, tot uitreiking der tractaten, gunstig geweest.

Over het algemeen liet de ontvangst bij de radjas niets te wenschen over; de vorsten hebben geene moeite gespaard, om hunne goede gezindheid jegens het Nederlandsch gouvernement te doen blijken; gedurende zijne reis had de gecommitteerde de overtuiging bekomen, dat de vorsten hunne verbindtenissen, met het gouvernement aangegaan, getrouwelijk en met opregtheid zullen trachten na te komen.

De verhouding der radja's onderling was daarentegen nog niet geheel geregeld. De dewa Agoeng Poetra en de radja van Gianjar verkeerden in onmin met den vorst van Banglie. In het rijk van Djembrana waren oneenigheden ontstaan tusschen den nieuwen vorst en zijnen rijksbestierder Goestie Madeh Passekan. Met de ontruiming der redoute te Beliling was een aanvang gemaakt; materieel en personeel der artillerie, de zieken en eenige infanterie waren naar Soerabaija ingescheept.

STADS BERIGT.

KENNISGEVING.

Nationale-Militie.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEYDEN, gezien hebbende art. 21 der Wet voor de Nationale-Militie, van den 8sten Januarij 1817, waarbij aan manschappen, dienende bij de Nationale-Militie, wordt toegestaan, dat ingeval zij, *na hunne inlijving*, eene der vrijstellingen mogten hebben bekomen, die bij art. 91 en 94 van gemelde Wet zijn uitgedrukt, zij daarvan ten spoedigste aangifte kunnen doen aan het Bestuur der Gemeente, voor welker contingent zij zijn uitgemarcheerd; —

Roepen bij deze op, zoodanige bij de Militie voor zich zelven dienende manschappen, *die door het overlijden van hunnen vader, of hunne moeder, weduwe zijnde, of door regterlijke echtscheiding hunner ouders, of door overlijden van een' of meer broeders*, voorgevallen na hunne inlijving, zijn geworden:

Eenige wettige zonen, tevens éénige kinderen zijnde.

Kostwinners van moeders of grootmoeders, weduwen zijnde, of in regten gesepareerd.

Kostwinners van onderlooze broeders of zusters.

Of eenige broeder van een onherstelbaar gebrekkigen broeder:

Om, uiterlijk vóór of op den 5den Januarij 1850, schriftelijke aanvrage om ontslag, met opgave der redenen, in te leveren op de Secretarie dezer Stad, 's morgens van tien tot twaalf ure, en in de opgave almede ten duidelijkste te vermelden, bij welk Regiment en Bataillon zij, door of voor wien die aanvrage geschiedt, dienende zijn; — Zullende, na opgemelden dag, geene aanvrage ten fine voormeld meer kunnen worden aangenomen.

Wijders roepen Burgemeester en Wethouders mede bij deze op, alle zoodanige Jongelingen, welke aan de inschrijving voor de Nationale-Militie in het aanstaande jaar behooren deel te nemen, welke *niet zijn geboren binnen deze Stad*, en voor zoo verre dezelve niet mogten zijn voorzien van eene geboorte-acte, om zich van heden af tot en met den 31sten December aanstaande aan te melden ter Secretarie dezer Stad, des morgens van tien tot twaalf uren, voorzien van eene juiste opgave van den tijd en plaats hunner geboorte, als wanneer van Regeringswege dezelve zal worden aangevraagd, en alzoo hun belang ten dezen bevorderd.

Aldus gedaan en gepubliceerd, bij H. H. Burgemeester en Wethouders der Stad Leyden, op den 17den December 1849.

DE RIEU.

Ter ordonnantie van dezelve,

v. PUTTKAMMER.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIE AAN DE GRONINGSCHE HOOGESCHOOL.

Den 21sten December de Heer E. J. J. B. Cremers, van Groningen, in de Regten, na verdediging van eenige *Quaestiones Juris Inaugurales.*

Den 22sten dito, de Heer H. L. Wychgel van Schildwolde, van Groningen, in de Regten, na verdediging van eenige *Quaestiones Juris Inaugurales.*

Dienzelfden dag de Heer F. S. R. Frima, van Peize, in de Geneeskunde, na verdediging van zijn Specimen: *de Hysteria Laryngea.*

Dienzelfden dag de Heer C. R. J. Giese, van Raalte, in de Geneeskunde, na verdediging van zijn Specimen, exhibens: *observationes aliquot, ad morbos encephali et medullae spinalis pertinentes.*

KERKNIEUWS.

De Kerkeraad der Nederd. Herv. gemeente te Vlissingen heeft dit viertal Predikanten gemaakt: Bresser, te Strijen; Siblesz, te Steenwijk; van de Vijver, te Zegveld; Molemans, te Hilversum.

— Bij de Herv. gemeente te Meeuwen c. a. (klassis Heusden) is beroepen Ds. Bähler, Pred. te Ede.

— Z. M. heeft benoemd tot Predikant bij de Herv. gemeente van Buten Ds. Stort, Pred. te Idsegahuizen c. a.

ADVERTENTIEN.

Heden overleed in den ouderdom van ruim tachtig jaren, onze geachte Moeder en Behuwd-Moeder Mejufvrouw JOHANNA CHRISTINA BEKKING, Wed. den Heer DIRK DORSMAN.

LEYDEN, P. BLAAUW.
25 December 1849. J. BLAAUW,
Geb. DORSMAN.

Heden overleed na een langdurig en smartelijk lijden, mijne geliefde Echtgenoot J. MARCK, mij nalatende twee Kinderen, te jong om hun verlies te beseffen.

LEYDEN, J. M. VAN STRALE.
26 December 1849. Wed. J. MARCK.

Vrienden en Bekenden, zoo binnen als buiten deze Stad gelieven deze algemeene tevens als bijzondere Kennisgeving aan te nemen.

Wij betuigen onzen opregten dank voor de ondervondene hartelijke deelneming in het verlies van onze dierbare Moeder.

LEYDEN, J. KROS.
27 December 1849. E. M. KROS, RABES.

Bij akte op den 21sten December 1849, voor den Notaris PIETER MULLER, in bijzijn van getuigen, te *Leyden* verleden, behoorlijk geregistreerd, is door de Heeren JAN GIEZEN, Mr. Loodgieter en HENDRIK JAN GIEZEN, *Particulier*, beide wonende te *Leyden*, eene Vennootschap aangegaan voor een onbepaalden tijd, ingaande den 1sten Januarij 1850, onder de Firma van **J. GIEZEN en ZOON**, tot de uitoefening van de **Loodgieters- en Leidekkers-Affaire**; zullende de onderteekening, alsmede alle ontvangsten en uitgaven, door ieder afzonderlijk kunnen, doch alle *belangrijke* inkoopen, alsmede de onderteekening van Schuldbekentenissen, indien geldopneming ten behoeve der Maatschap mogt plaats hebben, door beide moeten gedaan worden.

Geschiedende deze afkondiging ingevolge Art. 28 van het Wetboek van Koophandel.

Die op dit oogenblik houder is, of sedert den 19den December 1849 houder geweest is van het Bankbillet No. 447, in dato 4 Januarij 1848, groot *f* 100, en No. 81, in dato 27 Mei 1845, groot *f* 40, wordt vriendelijk verzocht daarvan **opgave** te willen doen, met aanwijzing van den persoon, van wien hij die Bankbilletten, of een derzelve ontving, aan het Bureau der *Leydsche Courant*. Zij zijn den 19den December ll. in een brief die vermist is per post naar *Amsterdam* geadresseerd.

De SCHRIJVER, of SCHRIJFSTER van 18 December 1849:

„*Ik heb U niet vergeten,*"

wordt ten vriendelijkste verzocht zich nader te verklaren, vóór 15 Januarij 1850. Kunnende van de stipste geheimhouding verzekerd zijn.

Adres de Heeren J. V. BENTUM & ZOON, *Boekdrukkers* te *Gouda*, onder Letter B.

Mren Regenten der Huiszitten- en Diaconie-Armen alhier, hebben ten behoeve hunner Administratie ontvangen de som van *f* 157.83, uit de opbrengst van het Concert ten voordeele der Armen, door het Muzijk-Gezelschap *Sempre Crescendo* gegeven.

Zij betuigen hiervoor gaarne hunnen dank, zoo wel aan HH. Commissarissen en Leden, als aan diegenen welke in verschillende opzigten tot dit doel hebben medegewerkt.

Mren Regenten voornoemd,

Leyden, J. J. COLIN, *President*,
27 *December* 1849. J. HOLTZ, *Fung. Secretaris.*

Door de thans lage prijzen der Versche Boter en Bloemmeel, zijn in de Winkel van F. STAPPERS verkrijgbaar gesteld:

Boter Janhagel, 1ste soort, per 5 Ons *f* 0.40.
» » 2de soort, » » » » 0.35.
Witte Janhagel, ... » » » 0.30.
Bruine » . . . . » » » 0.25.

De prijzen der **Moscovische-, Amandel-Taibanden en dergelijke Gebakken**, blijven 70 Cents per 5 Ons, alsmede **Boterletters en Boterbanket**, om reden dat dezelve lekker en goed, niet minder kunnen geleverd worden, en verder alle artikelen tot civiele prijzen.

De Pillen van Holloway zijn het meest eenvoudige middel in ongesteldheden bij vrouwen.

De versterkende en zuiverende eigenschappen van dit geneesmiddel zijn zoo uitstekend, dat vrouwen van elken leeftijd, welke aan ongesteldheden lijden, waaraan zij in het bijzonder onderhevig zijn, met vol vertrouwen daarvan gebruik kunnen maken. Eene kleine hoeveelheid zal haar spoedig verligten, en indien zij in het gebruiken daarvan volharden, haar eindelijk volmaakt herstellen. Het middel is zeker en onfeilbaar, hetzij dat het gebruikt wordt in het gevaarlijken leeftijd van 15 à 20, of wel in dien van omtrent de 50 jaren, en deszelfs veeldadige uitwerkingen zijn door een groot aantal moeders van huisgezinnen erkend.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 7.75, *f* 15.50, *f* 23.50.
Potjes Zalf à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 8.15, *f* 15.90, *f* 23.90.

Te bekomen te *'s Hertogenbosch* bij J. STRAATMAN, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablissement.*

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

MAANDAG, 24 DECEMBER.

		Laagst koers.	Hoogst koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld à	$2\frac{1}{2}$ pCt.	$54\frac{7}{8}$	$55\frac{1}{8}$	55
Dito Certificaten	3 »	$63\frac{1}{2}$	64	$63\frac{7}{8}$
Dito dito	4 »	$83\frac{3}{4}$	84	$83\frac{15}{16}$
Amortisatie Syndicaat	$3\frac{1}{2}$ »	—	—	—
Handelmaatschappij	$4\frac{1}{2}$ »	$167\frac{3}{4}$	$168\frac{1}{4}$	168
O. I. Leening	4 »	83	$83\frac{1}{4}$	$83\frac{3}{16}$
Haarlemmermeer	5 »	—	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg	$4\frac{1}{2}$ »	—	—	—
Dito Holl. Spoorweg	»	—	—	—
BELGIE,	$4\frac{1}{2}$ »	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	$2\frac{1}{2}$ »	$46\frac{3}{4}$	$47\frac{1}{4}$	47
SPANJE, Leen. bij ARDOINY. 85 £	5 »	$12\frac{1}{8}$	$12\frac{1}{4}$	$12\frac{1}{16}$
Dito dito Onbep. Stukken	5 »	$11\frac{3}{4}$	$12\frac{1}{4}$	$12\frac{1}{16}$
Dito Obligatiën	3 »	—	—	—
Dito Binnenl. à 6 m.	3 »	$26\frac{1}{2}$	29	$28\frac{7}{8}$
Coupons Ardoins		8	$8\frac{1}{2}$	[illegible]
PORTUGAL, te Londen	3 »	35	$35\frac{1}{2}$	$35\frac{1}{4}$
Dito dito	4 »	$36\frac{1}{2}$	$36\frac{3}{4}$	$36\frac{11}{16}$
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	4 »	$105\frac{1}{2}$	106	$105\frac{7}{8}$
Dito dito 1828 en 1829	5 »	$104\frac{3}{4}$	$105\frac{1}{4}$	105
Cert. bij dito 1831 en 1833	5 »	$93\frac{3}{4}$	$94\frac{1}{4}$	—
Dito 1840	4 »	$85\frac{1}{4}$	$85\frac{1}{2}$	$85\frac{3}{8}$
Dito bij STIEGLITZ & Co.	4 »	$83\frac{1}{2}$	84	[illegible]
Dito dito Nieuwe	4 »	83	$83\frac{1}{2}$	83
Inschrijving in Assign.n	6 »	—	—	—
Certificaten van dito	6 »	$63\frac{3}{4}$	64	$63\frac{7}{8}$
POLEN, Certificaten	4 pCt.	—	—	—
Dito Aandeelen met Loten fl.	250 *f*	—	—	—
Dito dito 1835	500 »	$143\frac{1}{2}$	144	
OOSTENRIJK, Metall.	à 5 pCt.	$80\frac{3}{4}$	$81\frac{1}{4}$	$81\frac{1}{8}$
Dito dito Nieuwe	5 »	86	$86\frac{1}{2}$	$86\frac{1}{4}$
Dito 1847	$2\frac{1}{2}$ »	$42\frac{1}{2}$	43	$42\frac{7}{8}$
Dito Ween.Bank bij Goll.	5 »	86	$86\frac{1}{2}$	—
Dito	4 »	71	$71\frac{1}{2}$	—
AMERIKA, Bankactiën		$3\frac{1}{4}$	$3\frac{1}{2}$	—
BRAZILIE, 1824 100 £	»	89	$89\frac{1}{2}$	$89\frac{1}{4}$
MEXICO,	5 »	$26\frac{1}{4}$	$26\frac{1}{2}$	$26\frac{7}{16}$
VENEZUELA,	$2\frac{3}{4}$ »	—	—	—

Braz. 1839 100 £ $86\frac{1}{4}$, $86\frac{3}{4}$, $86\frac{1}{2}$.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt. Prolongatie $3\frac{1}{2}$ pCt. Wissel-Disconto —

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.